

Către: **Ministerul Afacerilor Interne**

Ministerul Public

SCRISOARE DESCHISĂ

În ultimul an, societatea românească a asistat la ascensiunea discursului instigator la ură și manifestărilor extremiste în spațiul public. Această realitate pune sub semnul întrebării memoria victimelor Holocaustului din România, promovează simbolurile și elita Mișcării Legionare precum și persoane condamnate pentru crime de război. Și, toată această intensificare a avut loc în contextul sfidării legislației memoriale în vigoare, mai cu seamă a OUG nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război. De asemenea, în 2021 Raportul Inspecției judiciare privind modul de investigare și soluționare a cauzelor având ca obiect infracțiunile motivate de ură și discriminare și infracțiunile rezultate din interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război consemna, în urma analizei soluțiilor din dosarele de cercetare pe perioada 2017-2020, eficiența redusă a activității organelor de anchetă.

Institutul „Elie Wiesel” a menționat public că în prima jumătate a anului 2025 parchetul și poliția au reușit finalizarea și trimiterea în judecată a mai multor persoane a căror fapte au fost încadrate sub incidența OUG nr. 31/2002. Astfel, într-un timp scurt, în primele luni ale anului 2025 s-au finalizat cercetările în mai multe dosare și un număr de 14 persoane au fost trimise în judecată. Părea că această lege nu este chiar inutilă pentru realitatea memorială din România. Dintre aceste dosare aflate în curs de judecată menționăm cele care încredințează fapte petrecute în noiembrie

2024, cu prilejul comemorării asasinării lui Corneliu Zelea Codreanu, la troița din localitatea Tâncăbești, județul Ilfov.

Iată că, la un an de zile situația pare să fi revenit la vechile obiceiuri: manifestări prolegionare, cultul lui Corneliu Zelea Codreanu sub aripa ocrotitoare a jandarmilor. Aflăm cu stupefacție din presă că în data de 30 noiembrie 2025, în aceeași localitate Tâncăbești, județul Ilfov, pe spațiul public au avut loc maniferstări comemorative care se tot repetă din 1994:

- <https://hotnews.ro/foto-video-cum-au-comemorat-simpatizantii-miscarii-legionare-87-de-ani-de-la-moartea-lui-zelea-codreanu-de-ce-sa-nu-fie-voie-jandarmi-politisti-nu-ne-a-zis-nimeni-nimic-am-aflat-de-pe-ti-2119536#>;
- <https://www.g4media.ro/simpatizanti-legionari-l-au-comemorat-pe-corneliu-zelea-codreanu-la-tancabesti-in-locul-in-care-a-fost-asasinat-acum-87-de-ani.html>;
- <https://www.scena9.ro/article/zelea-codreanu-legionari-comemorare-tancabesti-troiita-garda-nationalista-extremism>.

Așa cum rezultă din imaginile filmate nu au lipsit ritualuri legionare sau salutul nazist. **OUG nr. 31/2002** a reintrat într-un con de umbră al justiției, iar asaltul extremiștilor asupra memoriei publice este unul dezinhibat și dincolo de lege?

Sau poate, așa cum se încearcă de ceva timp să ni se sugereze, echilibrul și stabilitatea socială înseamnă dreptul la expresie totală pentru simbolistica și manifestările extremei dreapta? În dauna memoriei victimelor Holocaustului sau a altor crime contra umanității? Angajamentele ferme ale autorităților, făcute la momente și evenimente comemorative dedicate memoriei victimelor Holocaustului, de a combate antisemitismul, discursul urii și elogierea ideologiilor extremiste continuă să rămână simple declarații, fără ecou pentru cei care au datoria să aplice legea.

În acest context, paragraful 95 din Decizia nr. 355/2025 a CCR este, credem, elocvent:

„Curtea reține, totodată, că norma de incriminare în vigoare limitează semnificativ sfera persoanelor a căror apologie în discursul public poate întruni elementele constitutive ale unei infracțiuni (cu titlu de exemplu, promovarea cultului unor persoane/personaje reale din istorie care nu au fost condamnate penal pentru săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război sau care au

deținut funcții de conducere a unor organizații fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe al cărei caracter criminal nu a fost însă constatat prin hotărârea unei instanțe penale naționale/internaționale). Or, **în opinia Curții, apologia publică a unei personalități marcante din conducerea unei organizații fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe constituie un comportament periculos care încurajează și consolidează sentimentul de ură pe motive etnice, rasiale sau religioase, precum și de superioritate a unor rase și inferioritate a altora, indiferent dacă există sau nu o hotărâre definitivă de condamnare pentru infracțiuni de genocid, contra umanității și de război ori o hotărâre a unei instanțe penale naționale/internaționale privind constatarea caracterului criminal al acestor organizații.** [De asemenea], persoanele care au făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe reprezintă simboluri istorice ale respectivelor mișcări politice totalitare și antidemocratice din perioada interbelică, a căror imagine fixată în mentalul colectiv poate fi ușor instrumentalizată prin noile mijloace de comunicare în masă, pentru a promova în spațiul public idei, concepții și doctrine fundamentale care urmăresc subminarea regimului democratic pluralist și relativizarea culturii democratice a protecției și garantării demnității umane a ființei umane”.

Iată de ce, pentru a preveni reîntoarcerea la situații existente înainte de noiembrie 2024, vă solicităm celeritate în analiza, cu instrumente adecvate, a evenimentelor petrecute pe spațiul public, pe 30 noiembrie în localitatea Tâncăbești din județul Ilfov.

Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România “Elie Wiesel”

Director general,
Alexandru FLORIAN